

**ЗБАРАЗЬКА МІСЬКА РАДА
ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**VIII СКЛИКАННЯ
ТРИДЦЯТЬ П'ЯТА СЕСІЯ**

РІШЕННЯ

№VIII/35/8

від 26 листопада 2024 року

***Про погодження положень про
пам'ятки природи місцевого
значення***

Керуючись пунктом 37 статті 26, статтею 59 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", Законом України "Про благоустрій населених пунктів", статтею 5 Закону України "Про природно-заповідний фонд України", пунктом 6 Методичних рекомендацій щодо розроблення положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду України, затверджених наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 02 серпня 2022 року № 281, Правилами утримання зелених насаджень, затвердженими наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 квітня 2006 року № 105, розглянувши клопотання управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної військової адміністрації від 31.10.2024 №05.1/2046, враховуючи висновки та рекомендації постійної депутатської комісії з питань регулювання земельних відносин, агропромислового комплексу та охорони природного середовища, міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Погодити Положення про ботанічну пам'ятку природи місцевого значення "Дуб Гетьмана", площею 0,04 га, яка розташована у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збаразької міської територіальної громади на землях комунальної власності, межує з кв. 9. вид. 8 Збаразького лісництва філії "Кременецьке лісове господарство" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України", що додається.

2. Погодити Положення про геологічну пам'ятку природи місцевого значення "Відклади плейстоценових ґрунтів", площею 0,10 га, що розташована у старому кар'єрі в адміністративних межах Збаразької міської територіальної громади Тернопільському районі Тернопільської області та охоплює фрагмент

стінки кар'єру пізнього і середнього плейстоцену потужністю товщі до 10 м у північній частині земельної ділянки з кадастровим номером 6122483000:01:006:0001, що додається.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну депутатську комісію з питань регулювання земельних відносин, агропромислового комплексу та охорони природного середовища.

Збаразький міський голова

Роман ПОЛІКРОВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

рішення Збараської міської ради
від 26 листопада 2024 року № VIII/35/8

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
"ДУБ ГЕТЬМАН"**

ЗБАРАЖ 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ботанічну пам'ятку природи місцевого значення "Дуб Гетьмана" (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 6 березня 2012 року № 1323 "Про оголошення нових об'єктів і територій природно-заповідного фонду місцевого значення".

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи площею 0,04 га розташована у Тернопільському районі Тернопільської області в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади на землях комунальної власності, межує з кв. 9. вид. 8 Збараського лісництва філії "Кременецьке лісове господарство" державного спеціалізованого господарського підприємства "Ліси України".

4. Збараська міська рада Тернопільського району на території Пам'ятки природи у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", "Про благоустрій населених пунктів", іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим положенням, забезпечує і несе відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходяться Пам'ятка природи встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47302, майдан І.Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2-13-13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження у природному стані дерева дуба звичайного (*Quercus robur* L.) віком понад 400 років, що має природоохоронну, історико-культурну, науково-пізнавальну еколого-освітню та естетичну цінність.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

- попередження передчасного руйнування дуба звичайного (*Quercus robur* L.), підтримання незмінності історичного ландшафту;
- забезпечення середовищ проживання для кажанів, птахів, комах та інших тварин;
- здійснення науково-дослідних робіт з метою розроблення заходів із збереження вікових дерев, вивчення довговічності порід, зміни структури деревини в залежності від віку, отримання елітного насіння;
- відродження культу поклоніння та поваги до старих дерев, як свідків історичних та культурних подій;
- духовне збагачення і патріотичне виховання молоді;
- популяризація знань серед населення щодо необхідності збереження дерев-довгожителів, їх використання в еколого-освітніх, рекреаційних і науково-дослідних цілях.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України, "Про природно-заповідний фонд України" на території Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченим цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

- будь-які роботи, що можуть призвести до зміни умов місцезростання дерева, пошкодження кореневої системи, крони та стовбура (крім випадків, коли здійснюється догляд за деревом);
- влаштування твердого покриття (асфальтування, бетонування, засипка щебнем тощо) у межах пристовбурного кола дерева в зоні поширення коріння;
- надання земельних ділянок під забудову;
- будівництво нових споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів, не пов'язаних з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;

- влаштування місць відпочинку (крім випадків, передбачених пунктом III.2 Положення), стоянок автотранспорту, ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів;
- встановлення об'єктів зовнішньої реклами, торговельних лотків, павільйонів, кіосків тощо;
- спалювання сухої рослинності, розпалювання багать;
- засмічення, забруднення території Пам'ятки природи, влаштування сміттєзвалищ;
- складування будівельних матеріалів, конструкцій, обладнання;
- підвішування на дереві гамаків, гойдалок, мотузок, прикріплювання рекламних щитів, електропроводів тощо;
- застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин без відповідного наукового обґрунтування;
- знесення дерева при втраті біологічної стійкості та природоохоронної цінності без відповідного наукового обґрунтування і скасування в установленому порядку статусу об'єкту природно-заповідного фонду;
- формування крони дерева без рекомендацій наукових установ та погодження уповноваженого органу виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;
- інші види господарської діяльності, що можуть призвести до знищення кореневої системи дерева, пошкодження та порушення умов зростання дерева, втрати науково-пізнавальної та естетичної цінності Пам'ятки природи, що охороняється.

2. На території Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

- використання об'єкту природно-заповідного фонду у природоохоронних, науково-пізнавальних, еколого-освітніх та рекреаційних цілях, обмежена господарська діяльність з додержанням встановленого цим положенням режиму території;
- інші види використання об'єкту природно-заповідного фонду, що не призводять до деградації та знищення дерева;
- проведення робіт, пов'язаних із доглядом за деревом, благоустрій прилеглих до стовбура територій, встановлення по периметру земельної ділянки огорожі тощо за погодженням із уповноваженим органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища;
- здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;
- проведення відновлювальних робіт зі здійснення заходів щодо запобігання змінам природних комплексів у разі негативного антропогенного впливу або стихійного лиха.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України "Про природно-заповідний фонд України", іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму її охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власників чи користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Пам'ятки природи оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони та збереження Пам'ятки природи враховується при землевпорядкуванні, розробленні регіональних та інших планів, проєктів будівництва, схем з розвитку тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

- нецільовому використанні території Пам'ятки природи;

- порушенні режиму охорони та збереження Пам'ятки природи (пунктом III.1.);
- псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
- знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
- самочинній зміні меж;
- відведенні території для інших потреб;
- здійснення на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
- невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;
- перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на території Пам'ятки природи;
- у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України "Про природно-заповідний фонд України" за погодженням з центральним органом виконавчої влади у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.

Секретар ради

Роман НАПОВАНЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО

рішення Збаразької міської ради
від 26 листопада 2024 року №VIII/35/8

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ГЕОЛОГІЧНУ ПАМ'ЯТКУ ПРИРОДИ
МІСЦЕВОГО ЗНАЧЕННЯ
"ВІДКЛАДИ ПЛЕЙСТОЦЕНОВИХ ҐРУНТІВ"**

ЗБАРАЖ 2024

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Геологічну пам'ятку природи місцевого значення "Відклади плейстоценових ґрунтів" (далі – Пам'ятка природи) оголошено рішенням Тернопільської обласної ради від 26 грудня 1983 року № 496 "Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду та взяття під охорону держави нових заповідних об'єктів області" (із змінами, внесеними рішенням виконавчого комітету Тернопільської обласної ради від 19 листопада 1984 року № 320 "Про мережу територій і об'єктів природно-заповідного фонду області").

2. Пам'ятка природи входить до складу природно-заповідного фонду України і охороняється як національне надбання, щодо якої встановлюється особливий режим охорони, збереження і використання.

3. Пам'ятка природи загальною площею 0,10 га, що розташована у старому кар'єрі в адміністративних межах Збараської міської територіальної громади Тернопільського району Тернопільської області та охоплює фрагмент стінки кар'єру пізнього і середнього плейстоцену потужністю товщі до 10 м у північній частині земельної ділянки з кадастровим номером 6122483000:01:006:0001.

4. Збараська міська рада Тернопільського району на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України "Про охорону навколишнього природного середовища", "Про природно-заповідний фонд України", Кодексом України про надра, Земельним кодексом України, іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан та додержання встановленого режиму території Пам'ятки природи.

5. Межі земельної ділянки, на якій знаходиться Пам'ятка природи, встановлюються в натурі (на місцевості) та закріплюються межовими знаками в порядку, визначеному законодавством.

Відомості про межі, цільове призначення, оцінку, угіддя земельних ділянок у межах Пам'ятки природи та про обмеження в їх використанні вносяться до Державного земельного кадастру в установленому законодавством порядку та обов'язково враховуються при здійсненні землеустрою, розробленні містобудівної документації, проєктних матеріалів щодо планування території на регіональному рівні, а також при розвитку, забудові, використанні прилеглих територій.

До встановлення меж Пам'ятки природи у натурі її межі визначенні відповідно до проєкту створення.

6. Адреса Збараської міської ради Тернопільського району Тернопільської області: 47302, майдан І. Франка, 1, м. Збараж, Тернопільський район, Тернопільська область, тел. (03550) 2 13 13, e-mail: info@zbarazh-rada.gov.ua.

II. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

1. Метою оголошення Пам'ятки природи є охорона та збереження пам'ятки неживої природи – відслонення товщі сірувато-жовтих лесоподібних суглинків, розділених трьома викопними ґрунтами, верстви яких сильно порушені палеокріогенними (морозними) деформаціями, які є цінними у науковому, пізнавальному, освітньо-виховному відношеннях.

2. Основними завданнями Пам'ятки природи є:

- збереження у природному стані відслонення товщі сірувато-жовтих лесоподібних суглинків;
- запобігання знищенню чи пошкодженню геоморфологічного утворення, що охороняється в умовах антропогенного впливу, що посилюється;
- проведення наукових досліджень і спостережень, спрямованих на вивчення та розроблення наукових основ охорони, збереження і раціональне використання об'єктів геологічної спадщини,
- поширення екологічних знань серед населення про геологічну історію рідного краю тощо;
- підтримання загального екологічного балансу в регіоні.

III. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

1. Відповідно до Закону України "Про природно-заповідний фонд України" у межах Пам'ятки природи забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Пам'ятки природи, передбаченими цим положенням, і загрожує збереженню об'єкту природно-заповідного фонду, у тому числі:

- розвідувальні та підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин, порушення виходів на поверхню гірських порід та ґрунтового покриву (крім випадків, коли здійснюються ліквідація наслідків стихійних явищ, зсувів ґрунту, дозволені господарські заходи);
- будівництво споруд, шляхів, лінійних та інших об'єктів транспорту, які не пов'язані з виконанням покладених на Пам'ятку природи завдань;
- засмічення і забруднення території під Пам'яткою природи, у тому числі влаштування сміттєзвалищ;

- випалювання сухої рослинності або її залишків з порушенням порядку встановленого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища;

- складування будівельних матеріалів, конструкцій, тощо;

- зберігання на території Пам'ятки природи всіх видів отрутохімікатів;

- знищення окремих дерев та чагарників, усіх видів трав'янистої рослинності, за винятком заходів, пов'язаних з попередженням виникнення надзвичайних ситуацій, руйнування скель, чи здійснення природокористувань, передбачених цим положенням;

- полювання;

- у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня по 15 червня, проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, фєсрверків, проведення ралї та інших змагань на транспортних засобах);

- в'їзд на територїю Пам'ятки природи всіх видів механїзованого транспорту, за винятком службового транспорту органу місцевого самоврядування, який здїйснює повноваження на територїї Пам'ятки природи, власників або користувачї земельних дїлянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи (у випадках, коли здїйснюються дозволенї господарські заходи), державних природоохоронних та инспекційних служб (при виконаннї службових обов'язків), пожежних автомашин (при лїквідацї пожеж);

- організація таборів, місць відпочинку, розведення вогнищ на територїї Пам'ятки природи;

- надання земельних дїлянок під забудову;

- передача у господарське використання окремих земельних дїлянок;

- проведення пізнавальних екскурсїй поза межами екскурсїйних стежок;

- інші види господарської дїяльності, що можуть призвести до деградацїї та змїни первісного стану природного комплексу, що охороняється, порушення природних зв'язків та ходу природних процесів, втрати наукової, господарської та естетичної цїнності.

2. На територїї Пам'ятки природи у встановленому порядку дозволяється:

- використання її в природоохоронних, еколого-освітніх, науково-пізнавальних цїлях, проведення науково-дослідних робіт;

- організація природоохоронної пропаганди, обладнання екологічних стежок, влаштування оглядових майданчиків, місць відпочинку у межах спеціально відведених дїлянок;

- здійснення заходів щодо запобігання змін природних комплексів у результаті негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;
- здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Пам'ятки природи;
- збереження і відтворення природних комплексів та об'єктів Пам'ятки природи;
- наукова, природоохоронна, господарська та інша діяльність, що не суперечить цільовому призначенню, меті та завданням Пам'ятки природи і проводиться з додержанням встановленого цим Положенням режиму охорони та збереження.

3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Пам'ятки природи здійснюється у порядку, визначеному статтею 9¹ Закону України "Про природно-заповідний фонд України", іншими законодавчими та нормативними актами.

4. Орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених Пам'яткою природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму її охорони та збереження.

5. На орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, власників чи користувачів земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів у межах Пам'ятки природи оформляються охоронні зобов'язання щодо додержання встановленого режиму території.

У разі зміни форми власності на земельну ділянку під Пам'яткою природи, Землекористувача або його назви, орган місцевого самоврядування, який здійснює повноваження на території Пам'ятки природи, зобов'язаний повідомити про це уповноважений орган виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища в Тернопільській області з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

6. Режим охорони території Пам'ятки природи враховується при розробці регіональних та інших планів, проєктів, схем з розвитку будівництва, землевпорядкуванні тощо.

7. Державний контроль за дотриманням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється спеціальними уповноваженими державними органами.

8. Громадський контроль за додержанням режиму охорони та збереження Пам'ятки природи здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля, у межах повноважень, передбачених Кодексом України про адміністративні правопорушення.

IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ РЕЖИМУ ОХОРОНИ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАМ'ЯТКИ ПРИРОДИ

1. Порухення режиму охорони та збереження Пам'ятки природи тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність.

2. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи несуть особи, винні у:

- нецільовому використанні території Пам'ятки природи;
- порушенні режиму охорони та збереження Пам'ятки природи (розділ III.1);
- псуванні, пошкодженні чи знищенні Пам'ятки природи;
- знищенні або пошкодженні інформаційно-охоронних та інших знаків;
- самочинній зміні меж;
- відведенні території для інших потреб;
- здійсненні на території Пам'ятки природи господарської діяльності без документів, визначених чинними нормативно-правовими актами;
- невжитті заходів щодо попередження і ліквідації екологічних наслідків аварій та іншого шкідливого впливу на територію Пам'ятки природи, незабезпеченні її охорони;
- перевищенні допустимих хімічних, фізичних, біотичних та інших впливів і антропогенних навантажень на територію Пам'ятки природи;
- у незаконному використанні природних ресурсів.

Законодавством може бути встановлена відповідальність і за інші порушення законодавства про природно-заповідний фонд.

3. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення природоохоронного законодавства на території Пам'ятки природи в розмірах і порядку, встановленому чинним законодавством України.

V. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЇ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

1. Зміна меж, категорії та скасування статусу Пам'ятки природи проводиться відповідно до статей 51-54 Закону України "Про природно-заповідний фонд України", за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у галузі охорони навколишнього природного середовища на підставі відповідного експертного висновку.